

Notat til høring i Kommunal- og forvaltningskomiteen den xx.10.2018

Norges museumsforbund representerer de norske museene; både museene i det nasjonale museumsnettverket i Kulturdepartementet, universitetsmuseene, museer under øvrige departementer, private museer og de samiske museene under Sametinget.

Felles for flere av disse museene er at det i kortere eller lengre tid har vært arbeidet med planlegging av nybygg knyttet til bevilgninger gjennom Kommunaldepartementets budsjettforslag Kap. 2445 Statsbygg, post 30 «Prosjektering av bygg, kan overføres».

I det fremlagte forslaget til budsjett for 2019 er det gledelig å merke seg at det endelig er avsatt midler til oppstart av byggeprosessen på Saemien Sijte. Museumsforbundet har gjennom flere år understreket behovet for nybygg, så etter 32 år var det på tide! I tillegg har Museumsforbundet arbeidet for å sikre alle mottakermuseene i Bååstede-prosjektet har magasiner av en kvalitet som setter dem i stand til å få tilbakeført gjenstander fra Norsk Folkemuseum og Kulturhistorisk museum. Dette er viktig for den samiske kulturen lokalt på de stedene som skal ta imot gjenstander, og det er et krav fra givermuseene at magasinforholdene skal være forsvarlige før gjenstander overføres. Bååstede er ikke omtalt i årets budsjettproposisjon, men vi vil minne om dette behovet, som vi også tok opp i fjorårets høring.

Regjeringen og Sametinget har blitt enige om en ny budsjettordning fra 2019 der alle de årlige overføringene til Sametinget samles under en post og foreslås økt med 170 mill. kroner. Sametinget skal med dette få større handlingsrom til å prioritere mellom ulike virkemidler. Etter det Museumsforbundet erfarer er dette ren flytting av midler, med en prisjustering, og ikke noen betydelig realøkning av Sametingets midler som kunne bidratt til å løse utfordringen med Bååstede og behovene for magasin og styrking av museene. Vi vil følge denne utviklingen fremover, da vi regner med at det vil bli behov for investeringer i magasin ved museene som kan gi ytterligere behov ut over denne bevilgningen.

Som ledd i fjorårets Tråante-feiring utførte RiddoDuottarMuseat(RDM) og Nordnorsk kunstmuseum en vellykket performance i Tromsø der sistnevnte i noen måneder sluttet å eksistere og Sámi Dáiddamusea tok over bygget. Målet var å vise behovet for et eget samisk kunstmuseum. Det har i flere år vært arbeidet med å realisere dette ved at Sametinget ga Statsbygg i oppgave å utrede bygg foret samisk kunstmuseum i Karasjok, knyttet til RDMs avdeling De samiske samlinger. Byggeprogrammet ble ferdigstilt i 2012, men det er nå behov for å oppdatere byggeprogrammet. Kostnaden er estimert til én million kroner.

Blant positive signaler for museene er forventet videreføring av midler til nytt nasjonalmuseum på Vestbanen. Derimot er det ingen signaler om hva som vil skje med de ferdig prosjekterte byggene til nytt Vikingtidsmuseum på Bygdøy og Arkeologisk museum, Universitetet i Stavanger. Dette er særlig overraskende fordi man i løpet av 2018 har oppdaget nye og urovekkende skader både på Gokstadskipet og Osebergskipet. Deler av skrogene begynte i sommer å sige, og uten omfattende sikring vil skipene langsomt brytes ned og til slutt kollapse over dagens oppstøttinger. Forfatningen til

denne viktige og ikke minst verdenskjente delen av vår kulturarv viser at tidsfaktoren stadig får større betydning, og at forfallet akselererer raskere enn man lenge trodde. Det er her snakk om norsk verdensarv og noen av landets mest ikoniske gjenstander, ved noen av landets best besøkte museer med over en halv million publikummere årlig. Sett i lys av betydningen og statusen til disse objektene, og det akutte behovet for tilfredsstillende utstillingslokaler, er det svært problematisk at saken først skal vurderes i budsjettet for 2019. Selv om flere byggesaker har vært under prosjektering i mange år fortsatt ikke har nådd opp til bevilgning, mener Museumsforbundet i dag at det nye Vikingtidsmuseet er det mest sårbare og utsatte prosjektet som haster mest.

Vi vil dessuten minne om at det gjennom flere år vært bevilget betydelige midler til utredning og prosjektering av ulike byggeprosjekter, som eksempelvis 25 mill. kroner til prosjektering av nybygg for Norsk Bergverksmuseum, som forvalter statlige og nasjonale verdier som Norges Banks myntsamling og verdens største samling av gedigent trådsølv fra Kongsberg Sølvverk. Det er fortsatt flere museer som trenger nye bygg for å kunne ta vare på og formidle vår kulturarv på en forsvarlig måte.

Museumsforbundet er opptatt av regionreformen og hva som vil skje på kultur- og museumsfeltet når denne gjennomføres. Etersom det er varslet at oppgavefordeling innen kultur- og museumsdelen vil utsettes til etter at kulturmeldingen legges frem, er det på det nåværende tidspunkt vanskelig å kommentere dette i detalj. Det er ikke forventet at det i oppgavemeldingen som legges frem 19. oktober kommer signaler knyttet til museenes fremtidige organisering, men vi vil eventuelt kommentere relevante signaler i denne i den muntlige høringen. Museumsforbundet henviser for øvrig til det innsendte høringsinnspillet på ekspertutvalgets forslag.

Vi vil også understreke at Museumsforbundet mener at det pågående arbeidet med å utrede forslaget i Dok. 8. 13 S (2016-2017) der: «Stortinget ber regjeringen gjennomføre en helhetlig vurdering av museumsreformen så langt og synliggjøre framtid utfordringer i et helhetlig museumstilbud» bør bli del av grunnlaget for det videre arbeidet med en fremtidig mulig omfordeling av oppgaver mellom staten og regionene. Museumsforbundet mener forslaget om omfordeling må utstå til dette utredningsarbeidet er fullført. Vi mener det gjøres best ved at det legges frem som en ny museumsmelding innen 2020.

Kontaktinformasjon; generalsekretær Liv Ramskjær, 92427878/LR@museumsforbundet.no